

Vannområder Aulivassdraget og Horten-Larvik

et samarbeid mellom

ÅRSRAPPORT 2025

Forfatter: Miguel A. Segarra Valls, vannområdekoordinator.
Dato: 14. august 2026.

ÅRSRAPPORT FOR 2025, KORT OPPSUMMERT

2025 har vært et år med høy prosjektaktivitet i vannområdene Aulivassdraget og Horten–Larvik. Det er satt i gang flere nye prosjekter for å styrke kunnskapsgrunnlaget og planlegge og gjennomføre tiltak. Samtidig har arbeidet med neste vannforvaltningsperiode 2028–2033 kommet i gang.

Stor prosjektaktivitet i 2025

Vannområdene hadde høy prosjektaktivitet i 2025. Til sammen ble det sikret over 5 millioner kroner i ekstern finansiering fra Miljødirektoratet, Vestfold fylkeskommune og andre samarbeidspartnere. Det ble blant annet arbeidet med naturbasert erosjonssikring, restaurering av elver og innsjøer, fiskevandring og innsjøinterne tiltak. Det ble også arbeidet med bedre utnyttelse av næringsstoffer i jordbruket, blant annet gjennom prosjekter om optimalisering av gjødselbruken og presisjonsgjødsling. Disse prosjektene har også synliggjort behovet for en tettere kobling mellom utviklingen i avløpssektoren og jordbrukets behov for gjødselressurser.

Bedre kunnskap om fosfor og nitrogen

NIBIO utarbeidet et oppdatert forurensningsregnskap for fosfor og nitrogen. Sammen med vannovervåkingen gir dette et bedre bilde av hvor næringsstoffene kommer fra og hvor mye tilførslene må reduseres for å nå miljømålene. Nitrogen har fått større oppmerksomhet, blant annet gjennom prosjekter om bedre utnyttelse av gjødselressurser, presisjonsgjødsling og nitrogenfjerning fra mindre avløpsanlegg.

Arbeidet mot 2033 er i gang

Planprogram og hovedutfordringer for vannregion Vest-Viken 2028–2033 var på høring i 2025. Vannområdene utarbeidet egne beskrivelser av hovedutfordringene og ga innspill til planarbeidet. Mot slutten av året startet arbeidet med neste tiltaksprogram, der beregning av avlastningsbehov for fosfor og nitrogen og vurdering av nødvendige tiltak står sentralt.

Ny samarbeidsavtale mellom kommunene

Samarbeidet mellom de seks kommunene i vannområdene ble formalisert gjennom en ny vertskommunesamarbeidsavtale, med Tønsberg som vertskommune. Fra 2026 dekker kommunene de grunnleggende utgiftene til vannområdekoordinatorstillingen, mens samarbeidet fortsatt er et spleiselag mellom kommunene, Vestfold fylkeskommune og staten.

Omfattende vannovervåking

I regi av vannområdene ble det tatt vannprøver i 27 bekker og elver, i tillegg til undersøkelser i Akersvannet, Borrevannet, Revovannet og Illestadvannet. Det ble også undersøkt bunndyr og påvekstalger. I Byfjorden og Træla ble prøvetakingen videreført i samarbeid med Loggen kystlag og Færder videregående skole. Samtidig startet samarbeidet med NVE og Tønsberg kommune om etablering av en automatisk vannføringsstasjon i Aulivassdraget.

Arbeidet i 2025 har gitt et bedre grunnlag for å prioritere tiltak mot de viktigste påvirkningene i vannområdene. Flere av prosjektene fortsetter i 2026, samtidig som kunnskapen fra prosjektene og overvåkingen tas videre inn i arbeidet med nytt tiltaksprogram for 2028–2033.

INNHold

PLANLEGGING OG ORGANISERING

Ny vannforvaltningsplan for 2028–2033	1
Ny samarbeidsavtale gir tydeligere rammer	1
Løpende samarbeid mellom kommunene	2

PROSJEKTER OG TILTAK I 2025

Naturbasert erosjonssikring i Rastadelva	2
Hvor mye bidrar erosjon i elveløpene?	4
Restaurering av Revovannet og Storelva	5
Innsjøinterne tiltak i Revovannet og Akersvannet.....	5
Fiskevandring ved Borgen mølle i Sandefjord.....	6
Helhetlig tiltaksplan for Bruabekken på Nøtterøy	7
Krafttak for Viksfjord.....	8
Bedre utnyttelse av gjødselressursene.....	9
Nitrogenfjerning fra mindre avløpsanlegg	10
Utvikling i miljøtiltak i jordbruket	11
Vannmiljø i arealplanleggingen	12

OVERVÅKING OG KUNNSKAP

Vannovervåking – følger utviklingen over tid	12
Oppdatert forurensningsregnskap for fosfor og nitrogen	13

INFORMASJON, FORMIDLING OG FAGLIG SAMARBEID

ØKONOMI.....

VEIEN VIDERE.....

PLANLEGGING OG ORGANISERING

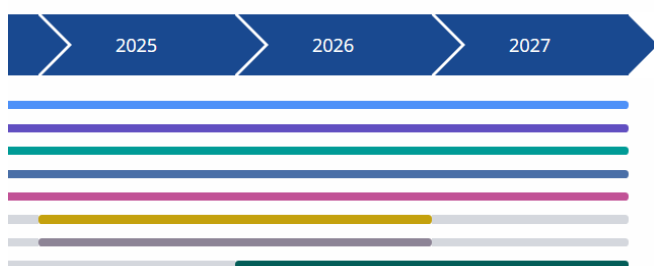
Ny vannforvaltningsplan for 2028–2033

Vannforvaltningen følger seksårige planperioder. Vi er nå inne i perioden 2022–2027, samtidig som arbeidet med neste regionale vannforvaltningsplan og tiltaksprogram for 2028–2033 har startet.

Planprogram og hovedutfordringer for Vest-Viken vannregion var på høring i første halvår 2025.

Vannområdekoordinator utarbeidet beskrivelser av [de viktigste utfordringene i Aulivassdraget](#) og [Horten–Larvik](#) og bidro til [høringsuttalelse fra kommunene](#) i vannområdet.

Jordbruk og avløp er fortsatt blant de viktigste påvirkningene i vannområdene. Samtidig har nitrogen fått en tydeligere plass i vannforvaltningen som følge av den alvorlige miljøsituasjonen i Oslofjorden.

Gjennomføring vannforvaltningsplan og tiltaksprogram:

- Gjennomføre miljøtiltak
- Overvåke
- Oppdatere påvirkninger og miljøtilstand
- Allmennheten og organisasjoner medvirker
- Sektormyndigheter og kommuner deltar

Forberede neste planperiode:

- Oppdatere miljømål og miljøtiltak
- Utarbeide planprogram og hovedutfordringer
- Oppdatere regionale vannforvaltningsplaner med tiltaksprogram

Figur 1. Rammeplan i vannforskriftsarbeidet. Kilde [Miljødirektoratet](#).

Mot slutten av 2025 startet arbeidet med å konkretisere tiltak for neste planperiode. Et viktig grunnlag er å beregne hvor mye tilførslene av fosfor og nitrogen må reduseres for at miljømålene skal kunne nås.

Vannområdene ga i tillegg innspill til arbeidet med ny tiltaksplan for Oslofjorden.

Figur 2. En viktig del av arbeidet med nytt tiltaksprogram har vært å analysere behovet for å redusere tilførslene av fosfor og nitrogen, og vurdere hvilke tiltak som er nødvendige for å nå reduksjonsbehovet.

Ny samarbeidsavtale gir tydeligere rammer

Allerede i 2020 vedtok kommunene i vannområdene Aulivassdraget og Horten–Larvik å videreføre samarbeidet om vannforvaltning, med Tønsberg kommune som arbeidsgiver for en felles vannområdekoordinator. Samarbeidet har fungert godt, men det har manglet en formell avtale som regulerer ansvarsfordeling, økonomi og vertskommunens oppgaver.

I 2025 ble det derfor utarbeidet en [ny samarbeidsavtale etter kommuneloven § 20](#). Avtalen gir tydeligere rammer for samarbeidet mellom kommunene og avklarer blant annet hvilke oppgaver Tønsberg kommune skal ivareta som vertskommune. Den gir også et formelt grunnlag for praktiske og juridiske forhold som delegering av oppgaver, forsikring ved feltarbeid og merverdiavgiftsrefusjon ved felles innkjøp.

Samtidig ble det vedtatt en ny finansieringsmodell fra 2026. Samarbeidet skal fortsatt være et spleiselag mellom kommunene, Vestfold fylkeskommune og

staten, men kommunenes andel dekker nå de grunnleggende kostnadene til vannområdekoordinatorens lønn og administrasjon. Dette gir større forutsigbarhet for den faste koordinatorstillingen, samtidig som den nye økonomiske rammen styrker vannområdenes muligheter til å drive vannovervåking, innhente kunnskap, planlegge og gjennomføre tiltak.

Les mer om organiseringen av vannområdearbeidet på [Vannportalen](#).

Løpende samarbeid mellom kommunene

Den administrative styringsgruppen hadde ett møte i 2025, den 11. april. Geir Kjellsen fra Horten kommune ble valgt som leder og Sindre Væren Rørby fra Sandefjord kommune som nestleder for perioden 2025–2026.

Mye av den løpende koordineringen skjer imidlertid gjennom kommunekontaktene og faggruppene. Det ble gjennomført nesten månedlige møter med kommunekontaktene gjennom året, der aktuelle saker, prosjekter og oppgaver i vannområdene ble fulgt opp.

Faggruppene for avløp og landbruk er viktige samarbeidsarenaer innenfor to av de største påvirkningsområdene. Faggruppe avløp hadde to ordinære møter i 2025, i tillegg til uformelle månedlige møter. Faggruppe landbruk hadde ett møte, i tillegg til løpende kontakt med landbrukskontorene gjennom året om aktuelle saker.

Les referatene fra møtene i vannområdearbeidet på [Vannportalen](#).

PROSJEKTER OG TILTAK I 2025

2025 var preget av stor prosjektaktivitet. Seks prosjekter fikk til sammen 2,86 millioner kroner fra Miljødirektoratet til planlegging og gjennomføring av vannmiljø- og restaureringstiltak.

Vestfold fylkeskommune har også bidratt betydelig. I 2025 ble det gitt 289 800 kroner til presisjonsgjødsling og 350 000 kroner til optimalisering av gjødselbruken i Vestfold. Fylkeskommunen finansierte i tillegg prosjektet om nitrogenfjerning ved mindre avløpsanlegg med 400 000 kroner.

To andre prosjekter som hadde betydelig aktivitet i 2025 ble tildelt midler fra fylkeskommunen mot slutten av 2024: 486 000 kroner til naturbasert erosjonssikring i Rastadelva og 700 000 kroner til opptak av grønnauger i Viksfjord.

Til sammen utgjør finansieringen fra Miljødirektoratet og Vestfold fylkeskommune over 5 millioner kroner, i tillegg til bidrag fra kommunene og andre samarbeidspartnere.

Naturbasert erosjonssikring i Rastadelva

Rastadelva i Aulivassdraget har flere strekninger med omfattende og tiltagende erosjon. Utviklingen må blant annet ses i sammenheng med klimaendringer, økt andel tette flater i nedbørfeltet og fjerning av kantvegetasjon. Erosjonen fører til tap av jordbruksjord og transport av partikler og næringsstoffer nedover vassdraget, samtidig som ustabile elvekanter gir dårligere forhold for livet i elva.

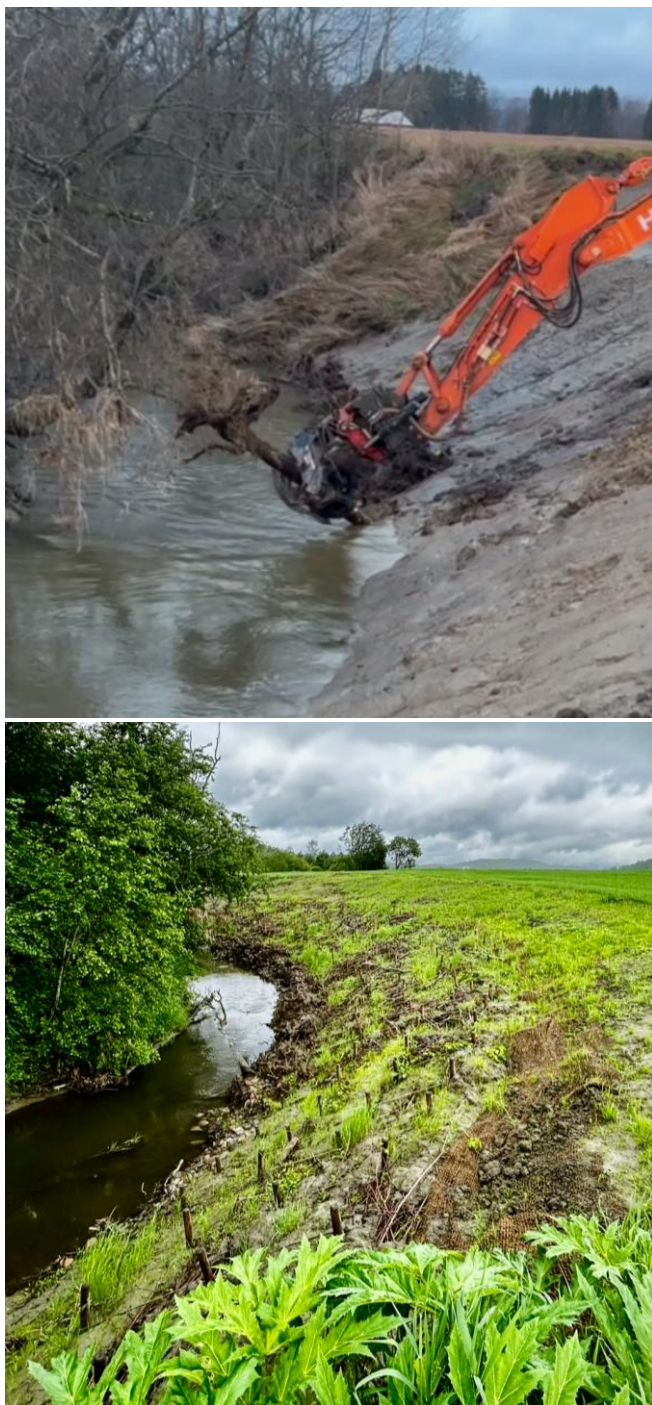
Figur 3. Erosjon og ras i Rastadelva, før tiltaksgjennomføring (30. april 2025). Fotograf: Miguel A. Segarra Valls.

Etter flere år med planlegging startet gjennomføringen av naturbaserte erosjonssikringstiltak i 2025. Prosjektet prøver ut løsninger som i større grad enn tradisjonell erosjonssikring tar utgangspunkt i elvas naturlige prosesser. Målet er å redusere erosjon og partikkeltransport, samtidig som kantvegetasjon og leveområder i og langs elva forbedres og vassdraget blir mer robust mot klimaendringer.

Det ble gjennomført tiltak på tre erosjonsutsatte strekninger, til sammen om lag **250 meter**. På hver

strekning er det valgt en forskjellig tilnærming, tilpasset lokale forhold:

- På en strekning på ca. **60 meter** er det brukt **store trestammer med rotplater («large wood»)** **kombinert med levende viermatter**. Trestammene bidrar til økt ruhet og demping av vannets energi langs elvekanten, mens vier skal etablere røtter og bidra til stabilisering over tid. Trestammene ble presset direkte inn i den faste leira i foten av skråningen. Dette reduserte behovet for graving, massehåndtering og maskinbruk i selve elvesonen.

Figur 4. Naturbasert erosjonssikring med trestammer i Rastadelva, under og etter gjennomføring. Fotograf: Miguel A. Segarra Valls.

- På en strekning på ca. **140 meter** er det brukt **steinruller («rock rolls»)**, **kokosnett, tilsåing og beplantning**. Løsningen stabiliserer foten og overflaten av elveskråningen samtidig som vegetasjonen får mulighet til å etablere seg. Kokosruller skal supplere tiltaket våren 2026.

Figur 5. Naturbasert erosjonssikring med reprofiling, kokosmatter og steinruller i Rastadelva, før, under og etter gjennomføring. Fotograf: Miguel A. Segarra Valls.

- På en strekning på ca. **50 meter** er det etablert en **revegetert steinsetting**, med jord mellom steinene for å gi vegetasjonen mulighet til å etablere seg. Løsningen kombinerer den fysiske stabiliteten fra steinsetting med bedre forhold for kantvegetasjon enn ved tradisjonell, tett steinsetting.

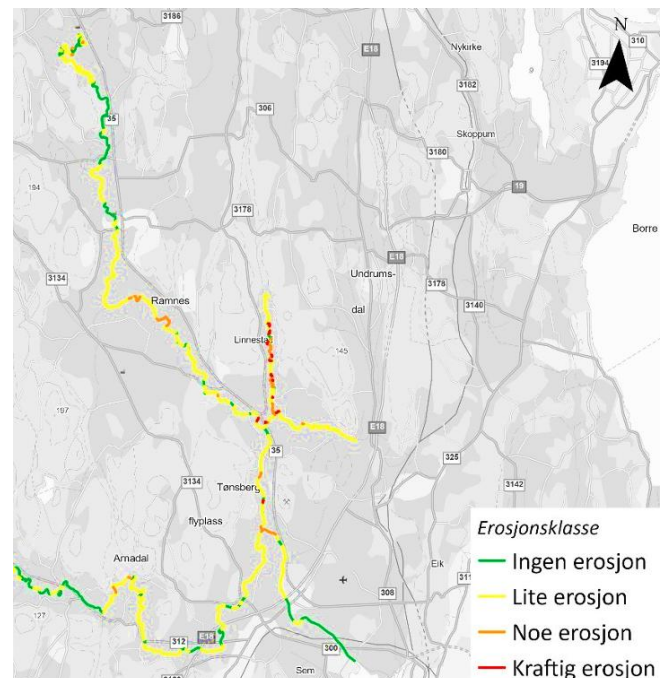

Figur 6. Naturbasert erosjonssikring med revegetert steinsetting i Rastadelta, før og etter gjennomføring. Fotograf: Miguel A. Segarra Valls.

Hvor mye bidrar erosjon i elveløpene?

Erosjon langs elver og bekker er en naturlig prosess, men kan enkelte steder være omfattende og bidra med store mengder partikler til vassdraget. I et leirdominert vassdrag som Aulivassdraget kan erosjon og utglidninger i elveskråningene også være nært knyttet til stabilitets- og kvikkleireproblematikk.

I 2025 fikk vannområdet 675 000 kroner fra Miljødirektoratet til å kartlegge erosjon og sedimenttransport og utarbeide en handlingsplan for naturbasert erosjonssikring. Norges Geotekniske Institutt (NGI) kombinerte feltbefaringer, GIS- og terrengeanalyser, hydrologiske data og eksisterende kunnskap for å kartlegge erosjon og sedimenttransport i Aulivassdraget.

Figur 7. NGIs forslag til klassifisering av erosjon i Aulivassdraget, i henhold til NVE (2020).

NGI beregnet at lateral erosjon i elveløpene og lokale utglidninger i elveskråningene tilfører Aulivassdraget om lag 3 600 tonn erosjonsmateriale i året. Dette tilsvarer omtrent en fjerdedel av den samlede partikkeltransporten fra Aulivassdraget til Oslofjorden. De største beregnede bidragene kommer fra Dalselva/Undrumsdal, med rundt 1 815 tonn per år, og Storelva/Auli, med rundt 1 173 tonn per år.

Samtidig viser analysene at jordbruksarealene samlet sett er den viktigste kilden til suspendert sedimenttransport i vassdraget. Resultatene gir dermed et bedre bilde av hvor stor del av

partikkeltransporten som kan knyttes til erosjon i og langs selve elveløpene, og hvor stor del som kommer fra andre kilder i nedbørfeltet.

Kartleggingen identifiserte flere aktive erosjonsområder, særlig i de nedre delene av vassdraget og innenfor kvikkleiresoner. På bakgrunn av resultatene har NGI prioritert områder der behovet for tiltak er størst og vurdert aktuelle naturbaserte løsninger, blant annet revegetering, kantsoner og tilpasset erosjonssikring.

Handlingsplanen gir dermed vannområdet et bedre grunnlag for å gå fra enkeltstående erosjonssikring til en mer systematisk prioritering av tiltak. Resultatene skal brukes i videre dialog med kommuner, grunneiere og andre myndigheter om hvor tiltak bør gjennomføres og hvilke løsninger som er best egnet.

Her kan du laste ned [Handlingsplanen for naturbasert erosjonssikring i Aulivassdraget](#).

Restaurering av Revovannet og Storelva

Revovannet og Storelva henger tett sammen. Revovannet ble senket på 1960-tallet for å vinne jordbruksareal, mens Storelva over tid er rettet ut og kanalisert. Dette har redusert vassdragets naturlige evne til å holde tilbake vann og gitt mindre varierte leveområder i og langs elva.

I 2025 fikk vannområdet 340 000 kroner fra Miljødirektoratet til å utrede mulighetene for å restaurere Revovannet og øvre del av Storelva. Rambøll ble engasjert for å modellere hydrologien og vurdere hvordan ulike restaureringstiltak vil påvirke vannstand, flom og omkringliggende jordbruksarealer.

Et sentralt tiltak som er vurdert, er regulering av utløpet fra Revovannet for å gjenopprette en mer naturlig vannstand og utnytte innsjøens kapasitet til å holde tilbake vann. Modelleringen viser at dette kan bidra til å dempe flomtoppene i Storelva. Samtidig kan en mer naturlig vannstand gi positive effekter for miljøtilstanden i og rundt innsjøen.

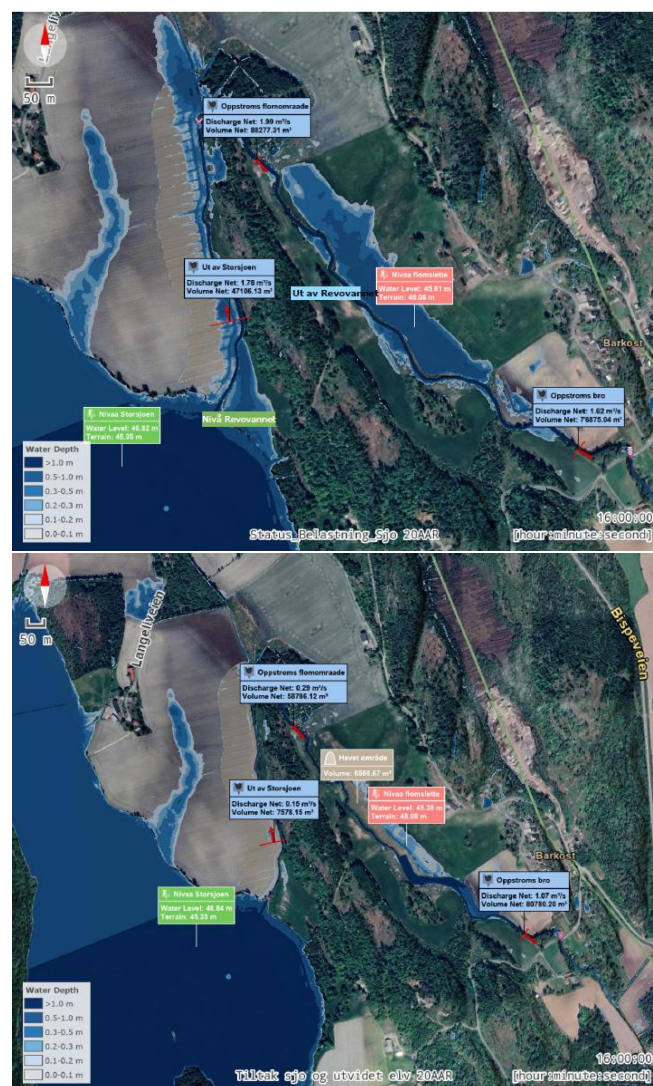
Langs Storelva er det vurdert flere muligheter for å gi elva større plass og gjenopprette mer naturlige flom- og vassdragsprosesser. Blant tiltakene som er vurdert er utvidelse av elveløpet og etablering av to-nivåkanal på aktuelle strekninger.

Et tidligere grøftet myrområde ble også undersøkt som et mulig restaureringsområde. Befaringen viste imidlertid at området er så sterkt omdannet at full

tilbakeføring til myr vil være svært tidkrevende og kostbart. Som et alternativ er det foreslått å etablere flommark, som både kan bidra til å dempe flom og gi positive miljøeffekter.

Arbeidet i 2025 har gitt et bedre grunnlag for å velge ut og detaljprosjektare aktuelle tiltak. Holmestrand kommune har innvilget SMIL-midler til videre planleggingsarbeid, som fortsetter i 2026.

Her kan du laste ned sluttrapporten [Revovannet og Storelva: hydrologiske og miljømessige vurderinger](#).

Figur 8. Modellering av 200-årsvannføring inn i Revovannet og 20-års lokalt styrtregn før og etter tiltak. Kilde: Norconsult.

Innsjøinterne tiltak i Revovannet og Akersvannet

Revovannet og Akersvannet er begge svært næringsrike innsjøer med dårlig vannkvalitet. Tiltak mot tilførselene fra landbruk, avløp og andre kilder i nedbørfeltene er avgjørende, men næringsstoffer som allerede finnes i innsjøene kan bidra til å opprettholde den dårlige tilstanden. I 2025 fikk vannområdet 420 000 kroner fra Miljødirektoratet

til å undersøke mulighetene for innsjøinterne tiltak i de to innsjøene.

Et viktig spørsmål er hvilken betydning de store bestandene av karpefisk har for vannkvaliteten. Fisk som brasme, mort og sørv kan bidra til å holde næringsstoffer i omløp, blant annet gjennom oppvirvling av sedimenter og resirkulering av fosfor og nitrogen. Store bestander kan også påvirke næringsnettet og bidra til å opprettholde den dårlige økologiske tilstanden i innsjøene.

Figur 9. Fornøyde studenter fra NMBU etter prøvefiske i Akersvannet. Fotograf: Thrond Haugen.

For å få bedre kunnskap om fiskesamfunnene ble det gjennomført undersøkelser i begge innsjøene i 2025. I Revovannet ble bestanden undersøkt gjennom prøvefiske med not (gjennomført av Klara Vatten, fra Sverige). I Akersvannet ble det blant annet brukt garn, ekkolodd og forskningstrål (gjennomført i samarbeid med NMBU og SWECO). Undersøkelsene viser betydelige bestander av karpefisk, anslått til rundt 39–48 tonn i Revovannet og 31–34 tonn i Akersvannet.

Beregningene tyder på at fiskebestandene står for en betydelig intern omsetning av fosfor og nitrogen i innsjøene. Selv om beregningene er usikre, indikerer de at reguleringsfiske med uttak av karpefisk kan gi et betydelig bidrag til å redusere mengden næringsstoffer som holdes i omløp i innsjøene. Dette kan bli viktig for å nå

vannforskriftens mål om minst god økologisk tilstand innen 2033.

Figur 10. Prøveutfisking med not i Revovannet ble gjennomført av Klara Vatten høsten 2025. Fotograf: Miguel A. Segarra Valls.

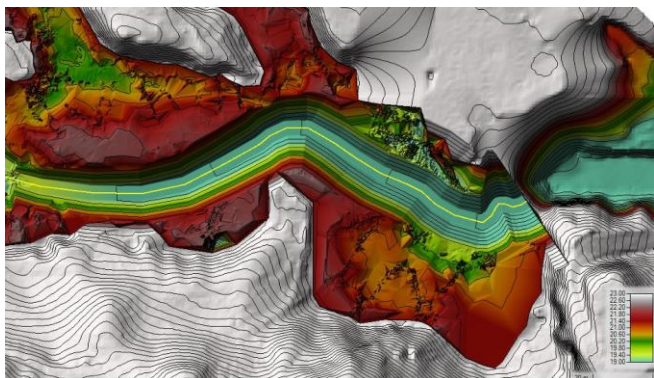
Fiskevandring ved Borgen mølle i Sandefjord

Borgen mølle i Merkedamselva i Sandefjord utgjør et vandringshinder for laks, sjørret og ål. Målet med prosjektet er å finne en løsning som kan gjenopprette fiskevandringen forbi demningen og gi fisken tilgang til større deler av vassdraget.

Figur 11. Demning ved Borgen mølle i Merkedamselva, den 21. november 2025. Fotograf: Miguel A. Segarra Valls.

I 2025 fikk vannområdet 370 000 kroner fra Miljødirektoratet til prosjektet. Sweco ble engasjert for å utrede to hovedalternativer: fjerning av demningen og gjenoppbygging av det opprinnelige elveløpet, eller etablering av en fiskepassasje forbi demningen. Utredningen skal munne ut i en anbefaling om hvilken løsning som bør velges. Som en del av arbeidet kartla Sweco i 2025 bunntopografien i mølledammen og beregnet forventet sedimentvolum som må håndteres dersom demningen fjernes.

Figur 12. Dybdemodell for Mølledammen med mulig trasé for restaurert elveløp. Kilde: SWECO.

Samtidig bidro Sandefjord Forvaltningsråd for Anadrom Laksefisk (SFFAL) med viktig kunnskap om fiskebestandene. SFFAL installerte og driftet en fiskefelle i Merkedamselva fra august til november for å registrere oppvandring av laks og sjørørret. Arbeidet ble i stor grad gjennomført på dugnad og gir et oppdatert kunnskapsgrunnlag for vurderingen av framtidig fiskevandring.

Figur 13. Fisketelling i Merkedamselva høsten 2025. Fotograf: SFFAL.

Prosjektet ble forsinket fordi tilstanden til selve demningen måtte undersøkes nærmere. Vestfoldmøllene søkte NVE om midlertidig nedtapping av dammen i mai 2025, men tillatelsen forelå først i oktober. Forsøk på å åpne bunnluka senere på høsten lyktes ikke på grunn av isdannelse. Undersøkelsene av demningen og Swecos videre vurdering av fjerning av demningen opp mot fiskepassasje ble derfor videreført i 2026.

Helhetlig tiltaksplan for Bruabekken på Nøtterøy

Bruabekken, eller Semsbekken, renner gjennom både jordbruksområder og bebygde områder på Nøtterøy. Vassdraget har utfordringer knyttet til flom, erosjon og begrenset kapasitet i kulverter og andre deler av bekkeløpet, samtidig som bekken har viktige naturverdier, blant annet som sjørørretbekk. Det er derfor behov for å se flomsikring, jordbruk og vannmiljø i sammenheng.

I 2025 fikk vannområdet 415 000 kroner fra Miljødirektoratet til å utarbeide en helhetlig tiltaksplan for Bruabekken. Prosjektet bygger videre på en skjøtselsplan utarbeidet av Norsk Landbruksrådgivning med støtte fra SMIL-midler, som særlig tok for seg jordbruksdrift og vannhåndtering. I det nye prosjektet ble dette supplert med hydrologiske analyser, oppdatert kunnskap om sjørørret og vurderinger av miljøeffekter.

Figur 14. Foreslåtte tiltak i nedre del av vassdraget. Kilde: [Helhetlig tiltaksplan for Bruabekken – Semsbekken, Norconsult](#).

Gjennom feltebefaringer, flomberegninger og hydraulisk modellering ble flomutsatte områder, erosjonsproblemer og flaskehalser i vassdraget kartlagt. På bakgrunn av dette ble det identifisert konkrete tiltak som kan redusere flomrisikoen og

samtidig bidra til et bedre vannmiljø. Arbeidet synliggjør også avveiningene mellom flomsikkerhet, jordbruksdrift og annen arealbruk, kostnader og økologiske verdier.

Berørte grunneiere og andre aktører ble involvert gjennom et informasjons- og innspillsmøte. Utkastet til tiltaksplan ble presentert, og deltakerne fikk mulighet til å komme med innspill både i møtet og skriftlig i etterkant. Innspillene ble vurdert i arbeidet med den endelige planen.

Figur 15. Innspillsmøte om den helhetlige tiltaksplanen for Bruabekken på kommunestyresalen i Færder kommune den 24. mars 2026.

Tiltaksplanen gir dermed et samlet kunnskapsgrunnlag for å prioritere og gjennomføre tiltak i Bruabekken–Semsbekken. Enkelte tiltak krever videre undersøkelser, blant annet geotekniske vurderinger, før de kan gjennomføres. Dette arbeidet er planlagt fulgt opp i forbindelse med gjennomføring av tiltak i 2026–2027.

Krafttak for Viksfjord

Viksfjord er et av områdene i vannområde Horten–Larvik med størst utfordringer. Den indre delen av fjorden er i svært dårlig økologisk tilstand, og også flere av innløpsbekkene har dårlig tilstand. Høye tilførsler av fosfor og nitrogen fra nedbørfeltet, kombinert med begrenset vannutskifting, bidrar blant annet til omfattende oppblomstring av trådformede grønnalger og dårlige forhold for ålegras og annet liv i fjorden. For å nå vannforskriftens mål om god økologisk tilstand innen 2033 er det nødvendig både å redusere

tilførslene fra land og gjennomføre restaureringstiltak i bekker og fjord.

Krafttak for Viksfjord ble startet på initiativ fra Larvik kommune i 2024 for å samle kommunale fagområder, regionale myndigheter, forskningsmiljøer, landbruket og lokale aktører om en mer koordinert innsats. Arbeidet ble videreført med et arbeidsmøte 3. oktober 2025, der miljøtilstand, næringsstofftilførsler og aktuelle tiltak ble gjennomgått. Det ble lagt opp til arbeidsgrupper innen landbruk, urban påvirkning og miljøovervåking/restaurering, med vannområdet og Larvik kommune som sekretariat.

Arbeidet i 2025 la grunnlaget for flere konkrete tiltak i 2026–2027. Vannområde Horten–Larvik fikk i 2026 730 000 kroner fra Miljødirektoratet til dette arbeidet. I samarbeid med NIVA skal det kartlegges og planlegges restaureringstiltak i innløpsbekkene, med vekt på erosjon, kantvegetasjon, sjørørrethabitat, vandringshindre og muligheter for gjenåpning av lukkede bekkestrekninger. Samtidig skal eksisterende kunnskap om fjorden og nedbørfeltet sammenstilles, og det skal etableres et mer helhetlig overvåkingsopplegg for å følge miljøtilstanden, dokumentere effekten av tiltak og få bedre kunnskap om tilførslene av fosfor og nitrogen.

Figur 16. Grønne alger i Vikerøysundet (Viksfjord). Bilde: Miguel A. Segarra Valls.

Parallelt videreføres opptak av grønnalger i Viksfjord, finansiert med til sammen 1,4 millioner kroner fra Larvik kommune og Vestfold fylkeskommune. Et testopptak ble gjennomført i 2025, mens hovedgjennomføringen skjer fra 2026.

Bedre utnyttelse av gjødselressursene

Nitrogen og fosfor er viktige ressurser i matproduksjonen, men når næringsstoffene ikke utnyttes optimalt, øker risikoen for tap til vassdrag og Oslofjorden. Samtidig finnes betydelige mengder næringsstoffer allerede i husdyrgjødsel, biorest og avløpsslam. Bedre utnyttelse og fordeling av disse ressursene kan derfor både redusere behovet for mineralgjødsel og bidra til mindre tap av næringsstoffer til miljøet.

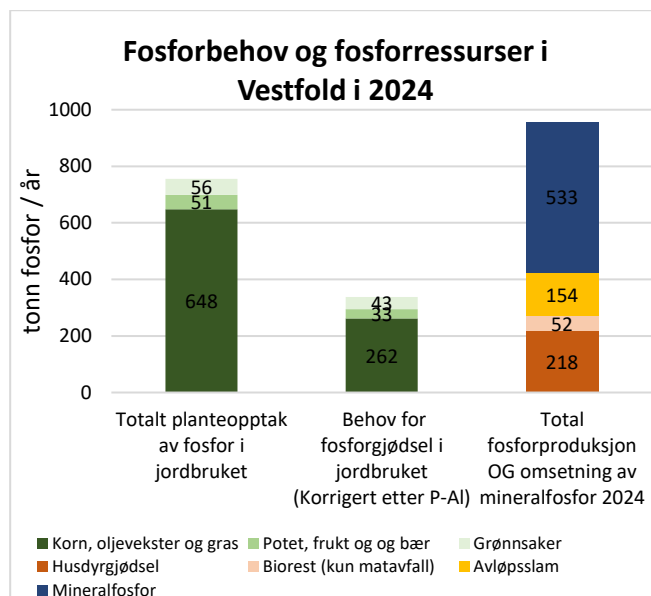

Figur 17. Kompostering av kumøkk i Tønsberg kommune. Bilde: Miguel A. Segarra Valls.

På initiativ fra vannområdene Aulivassdraget og Horten–Larvik ble det i samarbeid med Vestfold fylkeskommune, Statsforvalteren i Vestfold og Telemark og Vestfold Bondelag satt i gang et prosjekt for å undersøke hvordan gjødselressursene i Vestfold kan utnyttes bedre. NIBIO og Norsk Landbruksrådgiving gjennomførte hoveddelen av arbeidet i 2025 og [kartla nitrogen- og fosforstrømmene fra husdyrgjødsel, biorest og avløpsslam og sammenholdt disse med jordbrukets næringsbehov \(lenke til rapport\)](#). Prosjektet ble finansiert av Vestfold fylkeskommune.

[En videre analyse av jordas fosforstatus utført av vannområdet \(lenke\)](#) viste at det reelle fosforbehovet kan være betydelig lavere enn tidligere beregnet. Når P-AL-nivåene i Vestfold tas med, reduseres det estimerte behovet fra 755 til 338 tonn fosfor per år. Samtidig finnes det omtrent tilsvarende mengder fosfor i lokale organiske gjødselressurser. Resultatene viser dermed et betydelig potensial for bedre utnyttelse av lokale

næringsstoffer, men også behov for å få næringsstoffene dit de faktisk trengs.

Figur 18. Fosforopptak, behov for fosforgjødsel og bruk av fosforgjødsel i Vestfolds jordbruk.

Som en oppfølging ble prosjektet *Presisjons-gjødsling for en renere Oslofjord* startet høsten 2025, også på initiativ fra vannområdene. Prosjektet retter særlig oppmerksomheten mot nitrogen og skal bidra til å tilpasse gjødslingen bedre til plantenes faktiske behov. Målet er bedre utnyttelse av nitrogenet og mindre tap til vassdrag og Oslofjorden.

Norsk Landbruksrådgiving leder prosjektet, som blant annet omfatter oppfølging av gårdbrukere med presisjonsutstyr, tilpassede gjødslingsplaner, kurs og økonomisk rådgivning. Prosjektet startet høsten 2025, mens hoveddelen av aktivitetene gjennomføres i 2026. Også dette prosjektet finansieres av Vestfold fylkeskommune, som tildelte 289 800 kroner gjennom ordningen Redd Oslofjorden.

Resultatene fra arbeidet har også aktualisert spørsmålet om hvordan næringsstoffene i avløpsvann kan tilbakeføres til jordbruket. Analysene viser at avløpsslam representerer en betydelig fosforressurs, men at valg av rense- og behandlingsmetoder har betydning for hvor godt næringsstoffene senere kan utnyttes. I forbindelse med de store oppgraderingene av kommunale renseanlegg i Vestfold er det derfor i 2026 innledet dialog om valg av strategier som både ivaretar rensekravene og kan gi restprodukter med god

kvalitet og verdi som gjødselressurs. Slik kan næringsstoffene i større grad inngå i et kretsløp framfor å gå tapt.

Figur 19. Fra avløpsvann til gjødselressurs. Ved HIAS på Hamar gjenvinnes fosfor fra avløpsvann som struvitt, et fosforrikt produkt som kan brukes som gjødsel der det trengs (bilde ovenfor). VEAS i Oslo gjenvinner nitrogen fra avløpsvann som ammoniumsulfat, som brukes som innsatsfaktor i produksjonen av gjødsel. Eksemplene viser hvordan valg av teknologi ved renseanleggene kan bidra til at nitrogen og fosfor fra maten vi spiser tilbakeføres til jordbruket i former som kan utnyttes av plantene, framfor at næringsstoffene går tapt.

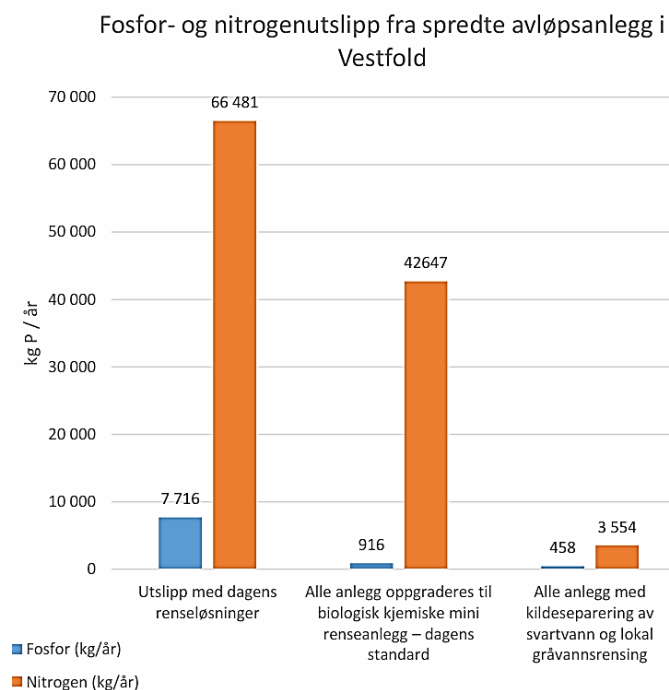
Nitrogenfjerning fra mindre avløpsanlegg

I 2025 ble prosjektet *Nitrogenfjerning og ressursgjenvinning fra små og mellomstore renseanlegg* gjennomført med NMBU som prosjektleder. Prosjektet ble finansiert av Vestfold og Akershus fylkeskommuner og vannområdene Aulivassdraget og Horten–Larvik, med deltakelse fra blant annet kommunene i Vestfold, NIBIO og Multiconsult.

Bakgrunnen er behovet for å redusere nitrogentilførslene til Oslofjorden. Små private og mellomstore kommunale renseanlegg (kapittel 12

og 13 anlegg etter forurensningsforskriften) står for om lag en tredjedel av de avløpsrelaterte nitrogenutslippene til fjorden. I Vestfold er det rundt 12 000 boliger og hytter med egne avløpsanlegg, og om lag 8 400 av dem må oppgraderes, skiftes ut eller kobles til kommunalt avløpsnett. Prosjektet har undersøkt hvordan denne oppryddingen kan brukes til både å redusere utslippene og ta bedre vare på nitrogen og fosfor som ressurser.

Resultatene viser et stort potensial ved kildeseparering, der toalettavløp skilles fra gråvann. Beregningene for Vestfold viser en mulig samlet nitrogenreduksjon på opptil 95 prosent ved kildeseparering, mot om lag 30 til 50 prosent ved etablering av minirensanlegg eller infiltrasjon. Kildeseparering kommer også klart best ut når muligheten for å gjenvinne næringsstoffene vurderes.

Figur 20. Beregnede årlige utslipp av nitrogen (N) og fosfor (P) fra spredt avløp i Vestfold med dagens renseløsninger, ved oppgradering til minirensanlegg (MRA) og ved kildeseparering av svartvann og gråvann. Kildeseparering gir størst beregnet reduksjon i utslipp, særlig for nitrogen, og samtidig størst potensial for gjenvinning av næringsstoffer. Kilde: Oslofjordsatsning - Nitrogenfjerning og ressursgjenvinning fra små og mellomstore renseanlegg.

Potensialet for ressursgjenvinning avhenger imidlertid ikke bare av løsningen ved den enkelte bolig. Svartvann og septik fra spredt bebyggelse må transporteres til et mottak der næringsstoffene kan behandles og gjenvinnes. Valg av løsninger for de

kommunale renseanleggene og framtidig slambehandling blir derfor avgjørende for hvilke resultater som kan oppnås i spredt bebyggelse.

Det er samtidig usikkerhet knyttet til hvor enkelt kildeseparering kan tas i bruk i eksisterende boliger. Løsningen kan kreve større tiltak i bygningen, blant annet nye toaletter og separate rørsystemer for svartvann og gråvann. Hvor egnet og kostnadseffektiv kildeseparering er, vil derfor variere mellom ulike typer boliger. Kostnadene bør også vurderes opp mot mer etablerte løsninger som minirensanlegg og infiltrasjon.

Her kan du laste ned [sluttrapporten fra prosjektet om nitrogenfjerning fra små og mellomstore renseanlegg](#).

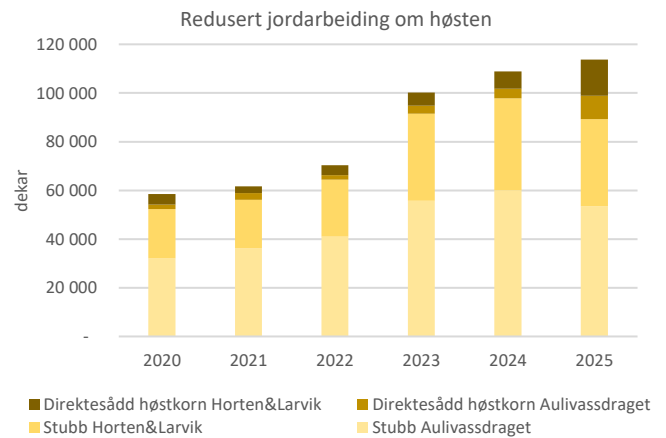
Utvikling i miljøtiltak i jordbruket

Jordbruket er den største kilden til fosfortilførsler i vannområdene, og tiltak som reduserer erosjon og avrenning fra jordbruksarealene er derfor sentrale i arbeidet med å nå miljømålene. I 2025 trådte de nye regionale miljøkravene for jordbruket i Vestfold i kraft. Kravene innebærer blant annet at jordbruksarealer skal ha tilstrekkelig beskyttelse mot erosjon og avrenning gjennom vinteren.

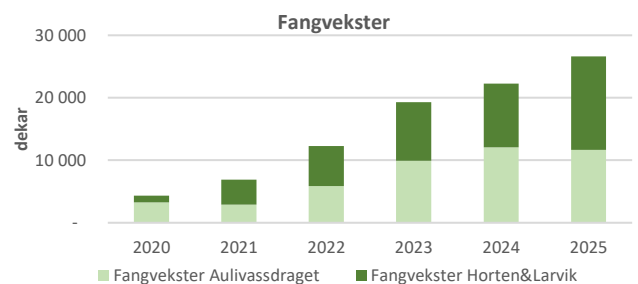
Utviklingen de siste årene viser en tydelig økning i gjennomføringen av flere miljøtiltak. I 2025 var arealet som ikke ble fulldyrket om høsten fortsatt på et historisk høyt nivå i begge vannområdene. I Aulivassdraget lå arealet betydelig over målet som ble satt for planperioden 2022–2027, og det samme gjaldt Horten–Larvik.

Samtidig har det skjedd en endring i hvordan arealene overvintrer. Arealet med vårkorn i stubb gikk noe tilbake i 2025, mens arealet med høstkorn økte. En del av høstkorntetableres etter lett jordarbeiding om høsten. Dette gir mindre beskyttelse mot erosjon enn urørt stubb og kan øke risikoen for tap av jord og næringsstoffer. Utviklingen bør derfor følges videre.

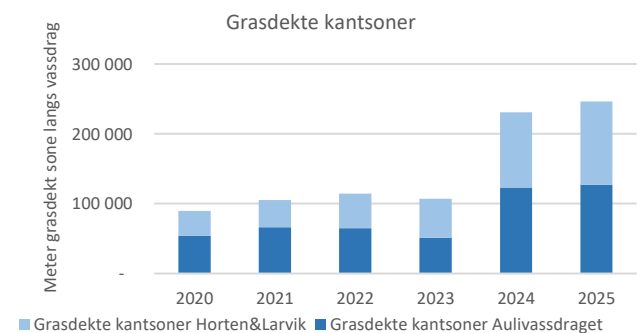
For andre tiltak er utviklingen svært positiv. Fangvekster i vannområdene nådde et rekordhøyt nivå i 2025, med nær 27 000 dekar. Bruken av grasdekte kantsoner har økt kraftig de siste årene og lå i 2025 på rundt 127 km i Aulivassdraget og 119 km i Horten–Larvik. Også grasdekte vannveier og grasstriper har økt i omfang.

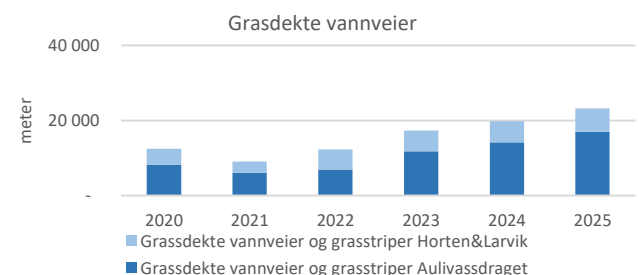
Figur 21. Utvikling av arealer med utsatt og redusert jordarbeiding om høsten i vannområder Aulivassdraget og Horten-Larvik. «Stubb» er arealer som ikke jordarbeides og pløyes først om våren. «Direktesådd høstkorn» inkluderer både direktesådde og lettharva arealer om høsten.

Figur 22. Utvikling av arealer med fangvekster sådd som underkultur og etter høsting i vannområder Aulivassdraget og Horten-Larvik.

Figur 23. Utvikling av grasdekte kantsoner langs vassdrag i vannområder Aulivassdraget og Horten-Larvik.

Figur 24. Utvikling av grasdekte erosjonsdråg i jordbruksarealer.

Utviklingen viser at miljøtiltakene har fått betydelig større omfang de siste årene. Samtidig er det viktig å følge både hvor store arealer som omfattes og hvilke driftsformer som erstatter høstpløying, ettersom effekten på erosjon og næringsstofftap varierer mellom tiltakene.

Vannmiljø i arealplanleggingen

Arealendringer kan ha stor betydning for bekker, elver og kystområder. Vannområdekoordinatoren bidrar derfor med vannmiljøfaglige innspill i kommunale planprosesser, med særlig vekt på å forebygge nye belastninger, se etter muligheter for miljøforbedrende tiltak og sikre at hensynet til vannforskriftens miljømål ivaretas.

Et viktig tema er overvannshåndtering og bevaring av nedbørfeltets naturlige hydrologi. Nedbygging og økt andel tette flater kan gi raskere avrenning og større flomtopper, og dermed øke erosjon og transport av partikler og næringsstoffer til vassdragene. Vannområdets innspill legger derfor vekt på at det sikres løsninger som infiltrerer, fordrøyer og håndterer overvann lokalt, slik at utbygging i minst mulig grad endrer de naturlige avrenningsforholdene.

Det legges også vekt på å bevare kantvegetasjon og vassdragenes naturlige funksjoner, unngå inngrep som kan forringe miljøtilstanden og se etter muligheter for å forbedre vassdrag og kantsoner som allerede er påvirket. God arealplanlegging kan dermed både forebygge nye problemer og bidra til forbedring av vannmiljøet.

OVERVÅKING OG KUNNSKAP

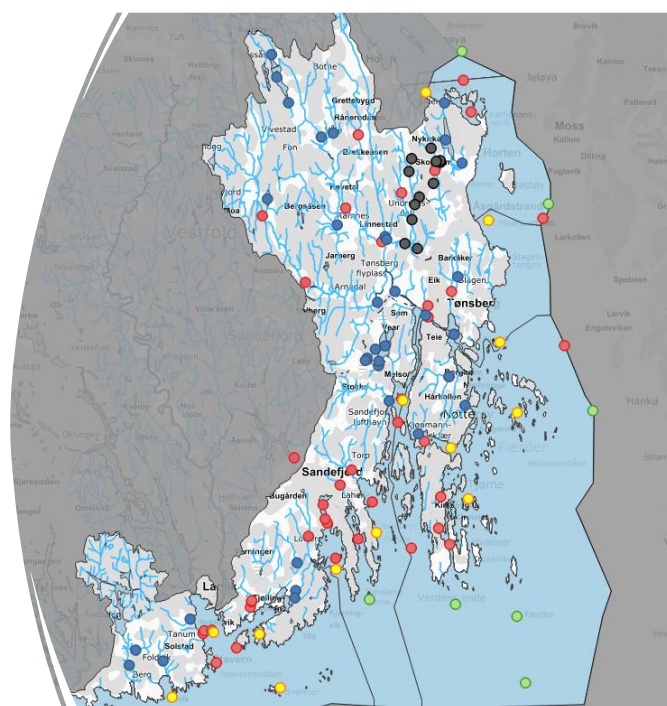
Vannovervåking – følger utviklingen over tid

Vannovervåkingen er en av grunnpilarene i vannområdearbeidet. Lange tidsserier gjør det mulig å følge utviklingen i vannmiljøet, vurdere effekten av tiltak og oppdage nye utfordringer. Resultatene brukes også som grunnlag for klassifisering av miljøtilstand og for å prioritere nye tiltak.

Overvåkingen i 2025 var omfattende og ble gjennomført av flere aktører. I regi av vannområdene Aulivassdraget og Horten–Larvik, i samarbeid med

Statsforvalteren, ble det tatt vannprøver i 27 bekker og elver. De fleste lokalitetene ble prøvetatt fire ganger gjennom året, mens Aulielva ble prøvetatt månedlig. I Istreelva ble det tatt ekstra prøver i samarbeid med landbrukskontoret i Larvik kommune.

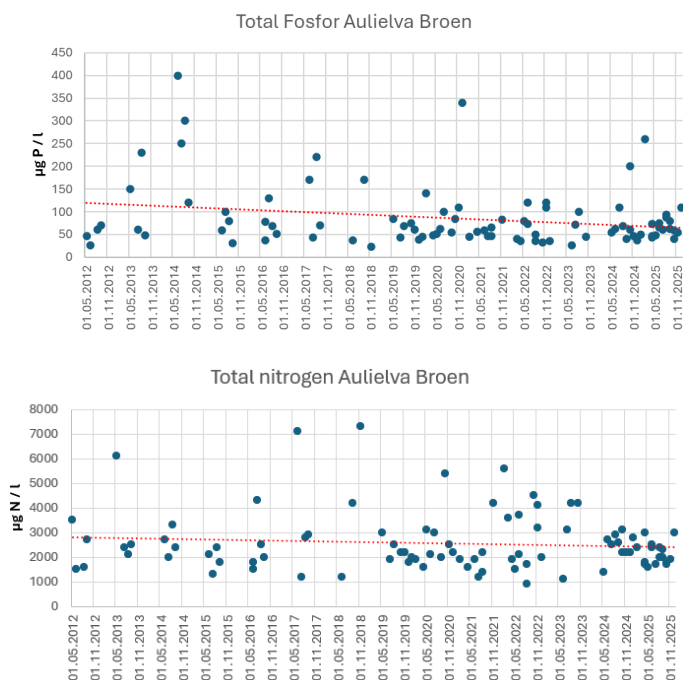
Overvåkingen omfattet også vannprøver og planktonundersøkelser i Akersvannet, Borrevannet, Revovannet og Illestadvannet, gjennomført av Statsforvalteren og Horten Natursenter. I tillegg ble bunndyr undersøkt på sju lokaliteter og påvekstalter på én lokalitet. Kommunene gjennomførte samtidig egen overvåking knyttet til blant annet avløpsnett og kommunale renseanlegg, mens Bane NOR, Fagrådet for Ytre Oslofjord og Miljødirektoratet bidro med overvåking innenfor sine ansvarsområder.

- Vannområdets overvåking i 2025
 - Vannprøver i bekker: x 121 (25 x 4, Aulielva x 13, Istreelva x 8)
 - Vannprøver i innsjøer (SFVT): 16 (4 x 4)
 - Bunndyr (x 7) og påvekstalter (x 1)
 - Vannprøver i Byfjorden og Træla: x 32 (2 x 2 x 8)
- Bane NOR (oppfølging av påvirkning fra bygging av dobbeltspor)
- Myndighetspålagt overvåking renseanlegg 2025 (kun klassifiseringsstasjoner)
- Basisovervåking, Miljødirektoratet 2025 (årlig)
- Fagrådet for ytre Oslofjord (2022-2024)

Figur 25. Oversikt over vannovervåking i vannområder Aulivassdraget og Horten-Larvik i 2025.

Utviklingen går i riktig retning for fosfor flere steder. Gjennomgangen av lange tidsserier viser en tendens til reduserte fosforkonsentrasjoner ved flere sentrale målestasjoner. For nitrogen er utviklingen mindre tydelig. Dette kan ses i sammenheng med at tiltakene innen landbruk og avløp hittil i stor grad har vært rettet mot å redusere fosfortilførslene, mens nitrogen i mindre grad har vært gjenstand for målrettede tiltak.

Figur 26. Utvikling i totalfosfor og totalnitrogen i Aulielva. Fosfor viser en tydeligere nedgang over tid enn nitrogen, og dette gjenspeiler at tiltak innen landbruk og avløp over tid i større grad har vært rettet mot å redusere fosfortilførsene.

Byfjorden og Træla – samarbeid om kystovervåking

Overvåkingen ble i 2025 også styrket i Byfjorden og Træla. I samarbeid med Loggen kystlag og Færder videregående skole ble det gjennomført prøvetaking gjennom året. Samarbeidet gir bedre kunnskap om vassdragenes påvirkning i de lokale fjordområdene og er samtidig et godt eksempel på hvordan skole og frivillighet kan bidra i vannmiljøarbeidet.

Figur 27. NRK-besøk på en av Loggens prøvetakingstokter sammen med elever fra Færder VGS og vannområdekoordinator. Fotograf: Geir Rommetveit.

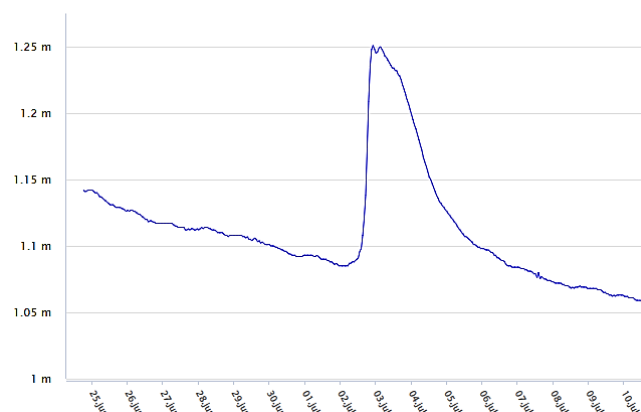
Bedre kunnskap om transport av partikler og næringsstoffer

I 2025 startet også et samarbeid med NVE og Tønsberg kommune om etablering av en automatisk vannføringsstasjon i Aulivassdraget. For å beregne

hvor store mengder partikler, fosfor og nitrogen som faktisk transporteres nedover vassdraget og videre til Oslofjorden, er det nødvendig å kjenne både konsentrasjonene og vannføringen.

Stasjonen ble installert i Storelva våren 2026 og vil gi et bedre grunnlag for å beregne næringsstofftransport og følge utviklingen over tid.

Vannstand, versjon 1 Hele serien Som målt

Figur 28. Dataene fra den nye vannføringsstasjonen oppdateres kontinuerlig og er [offentlig tilgjengelige i databasen Sildre](#).

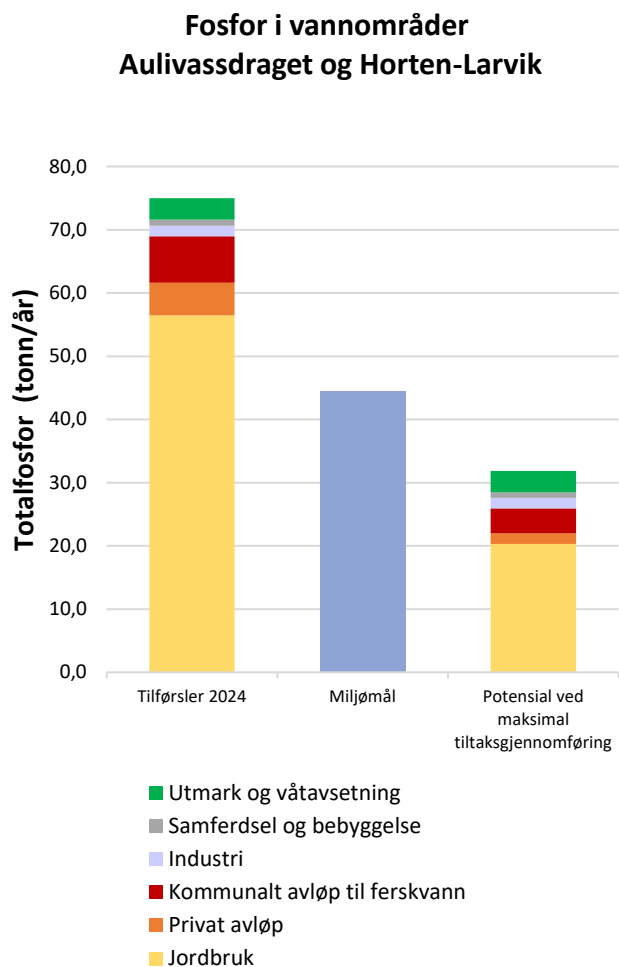
Oppdatert forurensningsregnskap for fosfor og nitrogen

For å kunne sette inn tiltak der de gir størst effekt, trenger vi god kunnskap om hvor næringsstoffene kommer fra og hvor store tilførsler er. I 2025 utarbeidet NIBIO et nytt forurensningsregnskap for vannområdene Aulivassdraget og Horten–Larvik. Regnskapet omfatter både fosfor og nitrogen og beregner tilførsler fra jordbruk, avløp, industri, samferdsel og bebyggelse samt utmark og våtavsetning.

For fosfor er det særlig tilførsler til elver og innsjøer som er relevante. Beregningene viser samlede tilførsler på om lag 75 tonn fosfor per år, hvorav jordbruket står for 56,5 tonn – rundt 75 prosent. Private avløpsanlegg bidrar med 5,1 tonn og kommunalt avløp til ferskvann med 7,4 tonn. Resten kommer fra industri, samferdsel og bebyggelse samt utmark og våtavsetning. Jordbruket er dermed den klart største fosforkilden, men kildefordelingen varierer mellom de ulike delene av vannområdene.

Også for nitrogen er jordbruket den største enkeltkilden, mens kommunalt avløp har stor betydning for de direkte tilførslerne til sjø. Kildefordelingen viser dermed at arbeidet med å

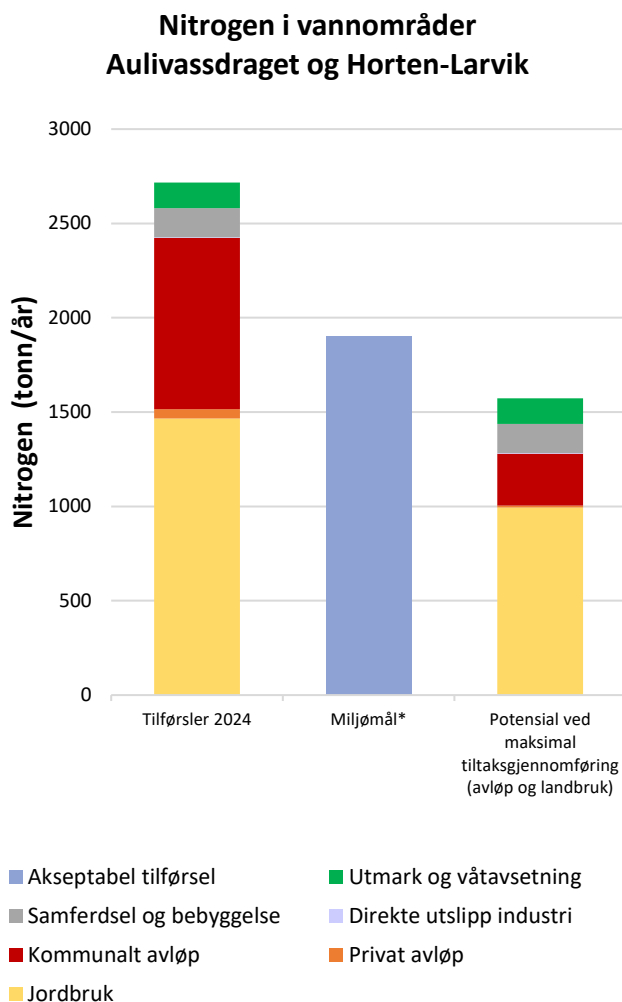
redusere nitrogentilførslene må omfatte både jordbruket og avløpssektoren.

Figur 29. Beregnede årlige tilførsler av fosfor til ferskvann fordelt på kilder, sammenholdt med avlastningsbehovet for å nå miljømålene og modellert tilførsel ved maksimal tiltaksgjennomføring. Basert på NIBIOs forurensningsregnskap og vannområdets beregninger av avlastningsbehov.

Forurensningsregnskapet er et viktig grunnlag for arbeidet med tiltaksprogrammet for 2028–2033. For fosfor er den samlede tilførselen til ferskvann beregnet til rundt 75 tonn per år, mens den akseptable tilførselen for å nå miljømålene er beregnet til om lag 44 tonn per år. For nitrogen er avlastningsbehovet basert på [nyere modellering av Oslofjorden. NIVA, MET og NIBIO \(2026\)](#) vurderer at tilførselene av oppløst uorganisk nitrogen må reduseres med 25–35 prosent sammenlignet med nivåene i 2013–2022 for å oppnå god tilstand for nitrogenrelaterte parametere på regional skala.

Arbeidet gir dermed en tydelig kobling mellom hvor næringsstoffene kommer fra, hvor mye tilførselene må reduseres og hvilke tiltak som er nødvendige, og er et sentralt grunnlag for arbeidet med nytt tiltaksprogram for vannforskriftens planperiode 2028–2033.

Figur 30. Beregnede årlige tilførsler av nitrogen fordelt på kilder, sammenholdt med avlastningsbehovet for Oslofjorden og modellert tilførsel ved maksimal tiltaksgjennomføring.

*Avlastningsbehovet (her vises det 30 % reduksjon) bygger på anbefalingen fra NIVA, MET og NIBIO (2026) om reduksjon av oppløst uorganisk nitrogen med 25–35 prosent.

INFORMASJON, FORMIDLING OG FAGLIG SAMARBEID

En viktig del av vannområdearbeidet er å dele kunnskap og erfaringer og skape forståelse for utfordringene og tiltakene i vannmiljøarbeidet. I 2025 bidro vannområdekoordinatoren med en rekke foredrag og orienteringer for kommuner, regionale og nasjonale myndigheter, fagmiljøer, landbruket, entreprenører og utdanningsinstitusjoner.

Temaene gjenspeiler bredden i vannområdearbeidet. Det ble blant annet holdt innlegg om spredt avløp, jordbrukstiltak, tiltaksplanlegging, vannovervåking, enkelte prosjekter og arbeidet mot en friskere Oslofjord.

Eksterne foredrag og orienteringer i 2025:

- **21. januar:** møte med entreprenører om spredt avløp
- **5. mars:** møte om jordbrukstiltak, Bøndernes Hus i Tjølling
- **14. mai:** møte med Agder vannregion – erfaringer med tiltaksplanlegging i Vestfold
- **21. mai:** vannregionutvalget – status for kommunale tiltak
- **2. juni:** orientering for Hovedutvalg for klima, miljø og kommunalteknikk i Horten kommune
- **18. juni:** fagsamling om sjørret i Vestfold
- **19. juni:** dialogmøte om klima og næring i Vestfold fylkeskommune
- **2. september:** orientering for Landbruks- og matdepartementet under besøk i Larvik
- **18. september:** foredrag ved NMBU om Akersvannet og innsjøinterne tiltak
- **2. oktober:** forelesning i Bærekraftig vannforvaltning ved USN
- **3. desember:** internt seminar i Vestfold fylkeskommune – På vei mot friske vassdrag og en frisk Oslofjord. Hva skal til?
- **16. desember:** møte om vannovervåking i Byfjorden og Træla ved Færder videregående skole

Vannområdekoordinatoren deltok også i Miljødirektoratets månedlige brukerpanel for databasene Vann-Nett og Vannmiljø, der erfaringer fra den praktiske bruken av de nasjonale vannforvaltningsverktøyene kan formidles direkte til Miljødirektoratet.

Figur 31. Vannområdekoordinatoren holder innlegg på fagsamling om sjørret den 18. juni 2025.

Vannmiljøarbeidet ut til flere

Formidlingen skjer ikke bare gjennom møter og faglige arenaer. [Vannområdenes Facebook-side](#) har blitt en viktig kanal for å vise fram hva som skjer i vannområdearbeidet. Gjennom bilder, video og korte

tekster formidles blant annet feltarbeid, vannovervåking, restaureringstiltak, prosjektresultater og samarbeid med kommuner, fagmiljøer og frivilligheten.

Vannområder Aulivassdraget og Horten-Larvik

391 følgere • Følger 289

Figur 32. [Vannområdenes Facebook-side](#) brukes til å formidle prosjekter, feltarbeid, overvåking og resultater fra vannmiljøarbeidet.

Facebook gjør det mulig å nå ut til et bredere publikum enn de tradisjonelle fagkanalene, og bidrar til å gjøre et til dels komplisert fagområde mer tilgjengelig for innbyggere, grunneiere, politikere og andre interesserte. Vannområdene har også egne nettsider på [Vannportalen](#), som først og fremst brukes til mer formell informasjon om vannområdene, organiseringen, planarbeidet, samt samling av rapporter og referater.

ØKONOMI

Vannområdearbeidet finansieres gjennom bidrag fra kommunene, Vestfold fylkeskommune og staten, i tillegg til særskilte tilskudd til overvåking og prosjekter.

Ordinær drift og vannovervåking

Regnskapet for Vannområde Aulivassdraget hadde inntekter og utgifter på om lag 1,04 millioner kroner i 2025. Det var opprinnelig budsjettert med bruk av rundt 294 000 kroner fra fond, men høyere inntekter enn forventet gjorde at behovet ble redusert til om

lag 189 000 kroner. Blant merinntektene var økte statlige bidrag og inntekter fra foredrag og prosjektdeltakelse.

For Vannområde Horten–Larvik var inntektene om lag 1,34 millioner kroner, mens utgiftene var om lag 1,01 millioner kroner. Dette ga et overskudd på rundt 330 000 kroner, som ble overført til fond. Overskuddet skyldtes i hovedsak høyere inntekter enn forventet fra Statsforvalteren, Vestfold fylkeskommune og prosjektaktivitet.

En betydelig del av driftsmidlene går til vannovervåking og kunnskapsinnhenting, blant annet vannanalyser og biologiske undersøkelser. I 2025 ble det også brukt midler til det nye forurensningsregnskapet og andre utrednings- og utviklingsprosjekter.

Stor prosjektaktivitet

I tillegg til ordinær drift forvalter vannområdene betydelige prosjektmidler. Seks prosjekter fikk i 2025 til sammen 2,86 millioner kroner fra Miljødirektoratet til planlegging og gjennomføring av vannmiljø- og restaureringstiltak.

Vestfold fylkeskommune bidro også med betydelig prosjektfinsiering. I 2025 ble det blant annet gitt 289 800 kroner til presisjonsgjødsling og 350 000 kroner til optimalisering av gjødselbruken. I tillegg ble prosjektene med naturbasert erosjonssikring i Rastadelta og opptak av grønnalger i Viksfjorden finansiert med henholdsvis 486 000 og 700 000 kroner gjennom tildelinger fra slutten av 2024. Fylkeskommunen finansierte også prosjektet om nitrogenfjerning ved mindre avløpsanlegg med 400 000 kroner.

Prosjektmidler videreføres til 2026

Ved utgangen av året sto betydelige beløp på prosjektfond. For Aulivassdraget utgjorde øremerkede prosjektmidler om lag 1,16 millioner kroner, mens tilsvarende beløp for Horten–Larvik var om lag 1,02 millioner kroner.

Dette er i hovedsak ikke ubrukte driftsmidler, men midler som er øremerket pågående prosjekter. Flere av prosjektene som fikk finansiering i 2025 ble startet opp dette året, mens hoveddelen av arbeidet eller slutføringen skjer i 2026. Dette gjelder blant annet erosjonskartleggingen i Aulivassdraget, Borgen mølle, innsjøinterne tiltak og Bruabekken. Styringsgruppen ble derfor orientert om at flere av prosjektene ville ferdigstilles eller videreføres i 2026.

Fond og videre finansiering

Fra 2026 dekker kommunene gjennom den nye samarbeidsavtalen en større del av de grunnleggende kostnadene ved vannområdearbeidet. Samtidig er bidrag fra fylkeskommunen og staten fortsatt viktige for blant annet overvåking, kunnskapsutvikling og prosjektgjennomføring. Styringsgruppen la til grunn at samarbeidet og de økonomiske bidragene fra fylkeskommunen og staten videreføres.

Her kan du laste ned vannområdenes regnskap:

- [Regnskap 2025 – Vannområde Aulivassdraget og tilhørende prosjekter.](#)
- [Regnskap 2025 – Vannområde Horten–Larvik og tilhørende prosjekter.](#)

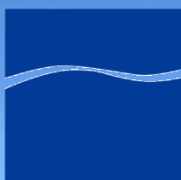
VEIEN VIDERE

Arbeidet i 2025 har gitt et betydelig bedre kunnskapsgrunnlag for vannforvaltningen i vannområdene Aulivassdraget og Horten–Larvik. Samtidig er flere konkrete tiltak satt i gang, fra naturbasert erosjonssikring og vassdragsrestaurering til bedre utnyttelse av gjødselressurser og utvikling av løsninger for nitrogenfjerning.

Flere av prosjektene fortsetter i 2026. Tiltakene i Rastadelta skal følges opp, arbeidet med Revovannet og Storelva går videre, og det skal arbeides videre med fiskevandring ved Borgen mølle og tiltak i Bruabekken og Viksfjord. Resultatene fra undersøkelsene i Revovannet og Akersvannet gir samtidig grunnlag for å planlegge reguleringsfiske som innsjøinternt tiltak.

Parallelt går vannforvaltningen inn i en viktig planleggingsfase. Forurensningsregnskapet, overvåkingsdataene og kunnskapen fra prosjektene gir et bedre grunnlag for å beregne avlastningsbehov og prioritere tiltak i det nye tiltaksprogrammet for 2028–2033.

Utfordringene er fortsatt store, men kunnskapen om hva som må gjøres er bedre enn før. De kommende årene blir derfor avgjørende for å omsette planer og kunnskap til tiltak som gir målbare forbedringer i elver, innsjøer og Oslofjorden.

Vannområder Aulivassdraget og Horten-Larvik

